

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних відносин і права
Кафедра права

Декан факультету міжнародних відносин і права
Валерій ТРЕТЬКО
 11 січня 2024 року

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна **Адміністративне право України**
 Освітньо-професійна програма **Право**
 Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач	Когут Ольга Володимирівна
Профайл викладача	https://pravo.khmnu.edu.ua/professorsko-vykladatskyj-sklad/
E-mail викладача	kohutOl@khmnu.edu.ua kogut.ovhm@gmail.com
Контактний телефон	0688214460
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=5919
Консультації	Очні: середа, 12.30-14.30; 4-416 онлайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Загальна характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
				Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семинарські заняття	Самостійна робота, в т.ч. ІРС			залік	іспит
О	Д	2	4	5	150	64	32				32	86			+

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Адміністративне право України» становить частину фахової підготовки бакалаврів, що отримують освіту у галузі права. Дисципліна покликана сформувати у студентів систему теоретичних знань та практичних навиків щодо організації та діяльності суб'єктів публічної адміністрації; забезпечити засвоєння змісту адміністративно-правового статусу фізичних осіб та громадських формувань, а також вивчення інституту адміністративної відповідальності та засад провадження у справах про адміністративні правопорушення. Вона пов'язана з положеннями багатьох юридичних та неюридичних дисциплін: логіки, теорії держави та права, конституційного права, трудового права, кримінального права та іншими. Дисципліна викладається для студентів денної форми навчання юридичної спеціальності. При викладанні використовуються активні і творчі форми проведення занять, зокрема лекції (з використанням методів проблемного навчання, комп'ютерної презентації); усне опитування та вирішення задач на семінарських заняттях, тестування, самостійна робота (в т.ч. виконання індивідуальних завдань).

Пререквізити: теорія держави і права, конституційне право України, кримінальне право України;
кореквізити: – фінансове право України.

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни: формування системи теоретичних знань і практичних навичок щодо правового регулювання суспільних відносин, які складаються у сфері організації та діяльності суб'єктів публічної адміністрації.

Завдання дисципліни: формувати у здобувачів вищої освіти знання та розуміння предметної області та професійної діяльності, здатність працювати в команді, здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів галузі адміністративне право, здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації, уміння застосувати знання у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій в сфері бізнесу.

Очікувані результати навчання

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: **демонструвати** необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права, які стосуються правового регулювання суспільних відносин у сфері публічного управління; **знати та розуміти** особливості реалізації та застосування норм адміністративного права; **пояснювати** природу та зміст основних правових явищ і процесів у сфері публічного управління; застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, **виокремлювати** юридично значущі факти і **формувати** обґрунтовані правові висновки; **надавати** консультації щодо можливих способів захисту прав і інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Тематичний план дисципліни і календар його виконання

№ тижня	Тема лекції*	Тема практичного заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год.	Література
1	2	3	4	5	
1	Адміністративне право як галузь публічного права	Адміністративне право як галузь публічного права	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по т.1	5	[1, с.36-52; 2, с.24-42; 3, с.7-35, 56-73; 5, с.45-65]-26], [5, с.5-46], [6
2	Принципи та джерела адміністративного права	Принципи та джерела адміністративного права	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по т. 2	5	[1, с.52-64; 2, с.45-89; 3, с.47-85; 5, с.65-115]
3	Фізичні особи як суб'єкти адміністративного права	Фізичні особи як суб'єкти адміністративного права	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по т.3	7	[1, с.313-340; 2, с.80-85, 130-173; 14]
4	Громадські формування як суб'єкти адміністративного права	Громадські формування як суб'єкти адміністративного права	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 4.	5	[1, с.267-311; 2, с.172-173; 3, с.226-231; 8; 13]
5	Публічна служба (ч.1)	Публічна служба (ч.1)	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 5	5	[1, с.200-215; 2, с.340-358; 3, с.190-207; 9]
6.	Публічна служба (ч.2)	Публічна служба (ч.2)	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 6	5	[1, с.215-265; 2, с.358-465 3, с.207-211; 5, с.239-252; 9-10]
7	Суб'єкти публічної адміністрації (ч.1)	Суб'єкти публічної адміністрації (ч.1)	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 7	5	[1, с.125-148; 2, с.94-96; 3, с.120-138; 5, с.124-242; 11-12; 15]

8	Суб'єкти публічної адміністрації (ч.2)	Суб'єкти публічної адміністрації (ч.2)	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 8	5	[1, с.151-190; 2, с.96-129; 3, с.143-181; 5, с.145-170; 11-12; 15]
9	Інструменти публічного адміністрування	Інструменти публічного адміністрування	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по т.9	5	[1, с.394-410; 2, с.208-257; 3, с.243-270]
10	Адміністративна процедура	Адміністративна процедура	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по т.10	5	[2, с.291-317; 16]
11	Адміністративна послуга	Адміністративна послуга	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по т.11	5	[2, с.174-207; 7]
12	Методи діяльності суб'єктів публічної адміністрації	Методи діяльності суб'єктів публічної адміністрації	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по т.12	6	[1, с.343-368; 2, с.257-267; 6]
13	Адміністративна відповідальність	Адміністративна відповідальність	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по т.13	6	[1, с.508-522; 2, с.466-482; 6]
14	Адміністративне правопорушення	Адміністративне правопорушення	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по т.14	6	[1, с.483-507; 2, с.483-512; 6]
15	Загальна характеристика провадження в справах про адміністративне правопорушення	Провадження в справах про адміністративне правопорушення	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 13 (1 частина) Підготовка до тестування по темам 1-14.	6	[1, с.522-530; 2, с.513-527; 6]
16	Засади публічного управління окремими галузями та сферами	Засади публічного управління окремими галузями та сферами	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по т.16	5	[1, с.48-51],
			Всього	86	

Примітка: *Лекції і практичні заняття проводяться щотижня по дві години

Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни визначається системою загальних вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинним Положенням про організацію освітнього процесу у Хмельницькому національному університеті. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі. Якщо заняття пропущено без поважної причини, то студент повинен перездати пропуск і отримати оцінку не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації чи підсумкового заходу. При вирішенні практичних завдань, які потребують використання нормативно-правових актів, студенти можуть користуватись власними пристроями (ноутбуками, планшетами, смартфонами).

Набутті особою знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок перезарахування результатів навчання у ХНУ (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/10/03/006.pdf>).

Індивідуальні завдання передбачаються у формі таких індивідуальних науково-дослідних завдань (ІНДЗ): підготовка письмового огляду законодавства про адміністративну відповідальність однієї з іноземних держав; розробка комп'ютерної презентації щодо адміністративних правопорушень, передбачених статтями Особливої частини другого розділу КУпАП. Тематика письмових оглядів законодавства та комп'ютерних презентацій міститься в робочій програмі навчальної дисципліни. Форма і тема ІНДЗ обирається студентом добровільно і закріплюється за студентом викладачем на першому семінарському занятті. Виконані ІНДЗ прикріплюються окремим файлом у модульному середовищі та оцінюються викладачем, а комп'ютерні презентації можуть презентуватись на семінарських заняттях.

Критерії оцінювання результатів навчання

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за **чотирибальною шкалою**. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Оцінка, яка виставляється за семінарське заняття, складається з таких елементів: знання студентом відповідного теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті конструктивні рішення; виконання завдань для самостійної роботи.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється тестуванням. Виконання індивідуального завдання завершується його презентацією у терміни, встановлені графіком самостійної роботи.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота		Індивідуальна робота	Підсумковий контроль
V семестр			
Семінарські заняття	Тестовий контроль	Індивідуальне завдання	Екзамен 0,4
УО (мінімальна кількість оцінок усього опитування – 8)	ТК	1	
ВК	0,4	0,1	

Оцінювання тестових завдань

Тематичний тест для кожного студента складається з тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 25.

Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою.

Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у нижченаведеній таблиці:

Сума балів за тестові завдання	0–13	14-16	17-22	23-25
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

На тестування відводиться 25 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. При цьому усі графи для відповідей мають бути заповнені цифрами, що відповідають правильним, на погляд студента, відповідям. Викладач на наступному занятті оголошує результати тестування. Тестування студент може також пройти і в он-лайн режимі у модульному середовищі для навчання MOODLE.

Якщо студент отримав негативну оцінку, то він має перездати її в установленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю.

Підсумкова семестрова оцінка за національною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу (аудиторна робота, індивідуальна робота, іспит). Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці:

Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Вітчизняна оцінка, критерії	
A	4,75–5,00	5	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків
B	4,25–4,74	4	Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4	Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання

FX	2,00–2,99	2	<i>Незадовільно</i> – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2	<i>Незадовільно</i> – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

Питання для підсумкового контролю з дисципліни

1. Місце адміністративного права в системі публічного права.
2. Поняття та предмет адміністративного права.
3. Метод адміністративного права та його особливості.
4. Джерела адміністративного права: поняття, види.
5. Національні джерела адміністративного права.
6. Міжнародні джерела адміністративного права.
7. Система адміністративного права.
8. Основні категорії адміністративного права.
9. Адміністративно-правовий статус громадян України.
10. Адміністративно-правовий статус іноземців та осіб без громадянства.
11. Адміністративно-правовий статус біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту.
12. Громадські формування: поняття, ознаки.
13. Адміністративно-правовий статус громадських об'єднань.
14. Адміністративно-правовий статус політичних партій.
15. Публічна служба: поняття, ознаки, види.
16. Поняття та основні принципи державної служби.
17. Поняття та ознаки державного службовця.
18. Посада: поняття, способи заміщення.
19. Загальні та спеціальні вимоги, які ставляться до громадян при вступі на державну службу.
20. Обмеження, пов'язані з проходженням державної служби.
21. Права державних службовців.
22. Обов'язки державних службовців.
23. Юридична відповідальність за службові правопорушення.
24. Запобігання корупційним проявам у публічній службі.
25. Поняття публічної адміністрації.
26. Види суб'єктів публічної адміністрації.
27. Орган виконавчої влади: поняття, ознаки.
28. Класифікація органів виконавчої влади.
29. Система органів виконавчої влади.
30. Повноваження Президента України щодо виконавчої влади.
31. Правовий статус центральних органів виконавчої влади.
32. Правовий статус місцевих органів виконавчої влади.
33. Інструменти публічного адміністрування: поняття, види.
34. Акт управління: поняття, основні ознаки.
35. Класифікація актів управління.
36. Адміністративний договір: поняття ознаки.
37. Види адміністративних договорів.
38. Поняття та ознаки адміністративної процедури.
39. Види адміністративних процедур.
40. Принципи адміністративної процедури.
41. Учасники адміністративної процедури.
42. Стадії адміністративної процедури.
43. Адміністративна послуга: поняття, ознаки.
44. Суб'єкти відносин щодо надання адміністративних послуг.
45. Порядок надання адміністративних послуг.
46. Методи діяльності суб'єктів публічної адміністрації: поняття, ознаки.
47. Види методів діяльності публічної адміністрації.
48. Переконавання і примус в публічному управлінні.
49. Поняття та ознаки адміністративної відповідальності.
50. Проблеми вдосконалення законодавства про адміністративну відповідальність.
51. Адміністративне правопорушення: поняття, ознаки.
52. Юридичний склад адміністративного правопорушення: поняття, елементи.
53. Види юридичних складів адміністративних правопорушень.
54. Об'єкт як елемент складу адміністративного правопорушення. Види об'єктів.
55. Суб'єкт як елемент складу адміністративного правопорушення. Ознаки суб'єктів.
56. Об'єктивна сторона як елемент складу адміністративного правопорушення.
57. Суб'єктивна сторона як елемент складу адміністративного правопорушення.
58. Характеристика адміністративних стягнень.
59. Правила накладення адміністративних стягнень.
60. Характеристика обставин, що виключають адміністративну відповідальність.
61. Провадження в справах про адміністративні правопорушення: поняття, ознаки, суб'єкти.
62. Строки в провадженні у справах про адміністративні правопорушення.

63. Обставини, що виключають провадження в справах про адміністративні правопорушення.
64. Підвідомчість справ про адміністративні правопорушення: поняття, види.
65. Поняття галузевого управління.
66. Поняття міжгалузевого управління.
67. Особливості управління адміністративно-політичною сферою.
68. Загальна характеристика управління соціально-культурною сферою.
69. Загальна характеристика управління сферою економіки.
70. Поняття та особливості управління юстицією.

Рекомендована література

Основна

1. Адміністративне право України (загальна частина) : навч. посіб. / [Остапенко О. І. Ковалів М. В., Єсімов С. С. та ін.] ; [Вид. 2-е, доп.] Львів : СПОЛОМ, 2021. 616 с. <https://dspace.lvdvvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3866/1/%D0%B0%D0%B4%D0%BC%D1%96%D0%BD%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%20%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8%20%D0%B7%D0%B0%D0%B3>
2. Адміністративне право України. Повний курс / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко, О. Гулак та ін.; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Вид. 3-є. Херсон: ОЛДІ-ПЛІОС, 2020. 584 с. https://www.researchgate.net/profile/Olena-Gulac/publication/348633981_Administrativne_pravo_Ukraini_Povnij_kurs_V_Galunco_P_Dihtievskij_O_Kuzmenko_O_Gulak_ta_in_za_red_V_Galunco_O_
3. Загальне адміністративне право: підручник / Гриценко І., Мельник Р., Пухтецька А. та ін. Київ: Юрінком Інтер, 2015. 568 с.
4. Курс адміністративного права України: підручник / за ред. Кузьменко. 3-тє вид., допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 904 с.
5. Мельник Р., Бевзенко Р. Загальне адміністративне право: навчальний посібник. Київ: Ваіте, 2014. 376 с. URL: <https://www.osce.org/uk/project-coordinator-in-ukraine/358156?download=true>

Додаткова

6. Кодекс України про адміністративні правопорушення . *Верховна Рада. України. Законодавство України.* URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
7. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 р. *Верховна Рада. України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text>
8. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 р. *Верховна Рада. України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>
9. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. *Верховна Рада. України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>
10. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. *Верховна Рада. України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
11. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 р. *Верховна Рада. України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18>
12. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9.04.1999 р. *Верховна Рада. України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>
13. Про політичні партії в Україні: Закон України від 5.04.2001 р. *Верховна Рада. України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14>
14. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22.09.2011 р. *Верховна Рада. України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17>
15. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 р. *Верховна Рада. України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>
16. Про адміністративну процедуру: Закон України від 17.02.2022 р. *Верховна Рада. України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text>